Lietas Nr. 11210041215
Lietas arhīva Nr. K16-0073-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2016.gada 16.maijā

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri R.Jerlikovu, tulci I.Golubovu,
piedaloties prokurorei S.Rudzītei,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. A/**, personas kods /pers.kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā. Tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

[1] **/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) no telpas šādos apstākļos:**

Laika periodā no 2014.gada decembra līdz 2015.gada februāra beigām /pers. A/, pirmstiesas izmeklēšanas gaitā precīzi nenoskaidrotos datumos un laikos, nolūkā izdarīt svešas mantas zādzību, mantkārīgu tieksmju vadīts, no pie mājas Nr./adrese/ esošā, cietušajai /pers. B/ piederošā malkas šķūņa, iekļūstot tajā pa caurumu sienā, kas vieno viņa un cietušās šķūņus, vairākās reizēs nolaupīja /pers. B/ piederošo malku 7m^3 par kopējo vērtību 84,00 *euro*, nodarot cietušajai /pers. B/ materiālo zaudējumu uzrādītās summas apmērā.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ (turpmāk – apsūdzētais) izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā.

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina daļēji, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, piekrita pieteiktā mantiskā kaitējuma kompensācijai 94,00 *euro* apmērā. Apstrīdēja apsūdzībā norādītās nozagtas kopējās malkas apjomu *(lietas 45.-50.lapa)*.

Cietusī /pers.B/(turpmāk - cietusī) uzturēja mantiskā kaitējuma kompensācijas pieteikumu 94,00 *euro* apmērā un pauda viedokli, ka lietā pierādījumu pārbaudes izdarīšana nav nepieciešama.

Prokurore izteica viedokli, ka lietā ir nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu daļēji.

[3] Noklausoties procesa dalībnieku viedokli un pārbaudot krimināllietas materiālus tiesa nolēma izdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā Kriminālprocesa likuma 500.pantā noteiktajā kārtībā attiecībā uz apsūdzētajam celto apsūdzību un cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju.

[4] Apsūdzētais /pers. A/ tiesas izmeklēšanā apstiprināja, ka apsūdzībā norādītajā laikā no 2014.gada decembra līdz 2015.gada februārim lietoja garāžu (šķūni), kas atrodas blakus pie mājas Nr. /adrese/ esošajai un cietušajai /pers. B/ piederošajam garāžai. Liecināja, ka zaga malku no cietušajai piederošās garāžas, iekļūstot tajā vairākas reizes pa viņa lietošanā esošās garāžas caurumu sienā. Apsūdzētais pēc pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā apstiprināja, ka nozagtās malkas kopējais apjoms varētu būt 7m^3. Nozagto malku izmantoja savām vajadzībām, kurināšanai.

Apsūdzētais atzina, ka nozagtās malkas kopējā vērtība ir 84,00 *euro*, norādīja, ka cietušās norādīta summa ir pamatota. Cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju par mantisku zaudējumu 94,00 *euro* atzina, solīja to pa daļām atlīdzināt.

[5] Novērtējot lietā iegūtos un tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka ir pierādīta apsūdzētā /pers. A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 175.panta 1.daļas.

[5.1] Apsūdzētā vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pierādīta ar cietušās /pers. B/ liecībās sniegtajām ziņām

Cietusī liecināja, ka viņai pieder šķūnis, kas atrodas pie mājas Nr. /adrese/. Šķūnī atradās malka apmēram 24 m^3, šķūnis bija aizslēgts. Laikā no 2014.gada oktobra līdz 2015.gada 1.aprīlim viņas nebija mājās. 2014.gada 2.aprīlī cietusī konstatēja, ka no viņai piederošā šķūņa ir pazudusi lielāka daļa no malkas apjoma – 7m^3. Pamanīja, ka šķūņa sienā bija noņemti dēļi, izveidojot caurumu cienā uz blakus esošo šķūni. No kaimiņiem cietusī uzzināja, ka malku paņēma apsūdzētais /pers. A/, ko viņš pats esot teicis. Nevienai citai personai lietot malku atļauju nedeva, šķūņa atslēgas bija tikai pie viņas.

Cietusī paskaidroja, ka pieteiktā kaitējuma kompensācija sastāv no transportlīdzekļa pakalpojumiem 10,00 *euro* par malkas piegādi un nozagtās malkas vērtība 84,00 *euro*.

[5.2] No 2015.gada 7.maija Apskates protokola redzams, ka veicot notikuma vietas – blakus mājai /adrese/, šķūņa apskati, konstatēts, ka šķūņa sienas ir no koka dēļiem, šķūnī atrodas malka *(lietas 7.lapa)*.

[5.3] No 2015.gada 15.jūlija protokola par /pers. A/ liecību pārbaudes uz vietas, redzams, ka apsūdzētais norādīja uz pie mājas /adrese/, esošiem malkas šķūņiem, paskaidrojot, ka viens no šķūņiem pieder viņam, bet otrs, kas atrodas blakus, pieder kaimiņienei. Ieejot kaimiņienes malkas šķūnī, /pers. A/ norādīja uz vietu, no kuras ņēma malu, kā arī malkas apjomu. Pieejot pie starpsienas, kas atdala /pers. A/ un kaimiņienes šķūni, /pers. A/ norādīja vietu, kurā stāvēja malka un vietu, kur bija atlauzti dēļi, caur kuru /pers. A/ no sava šķūņa tika iekšā kaimiņienes šķūnī pēc malkas. /pers. A/ paskaidroja, ka malku ņēma apmēram no decembra līdz februārim. Malku pēc tam pārdeva *(lietas 17.-20.lapa)*.

[6] Noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm *(sk. U.Krastiņš. Noziedzīgs nodarījums – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 26.lpp., 27.lpp.)*. Tikai tajā gadījumā, ja noziedzīgā nodarījuma faktiskās pazīmes sakrīt ar konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, kas paredzēti Krimināllikumā, ir pamats atzīt, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums un to pareizi kvalificēt. Tādējādi, lai pareizi kvalificētu konkrēto noziedzīgo nodarījumu, vispirms ir jānoskaidro šī noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi, jo īpaši tie, kuriem ir nozīme noziedzīgā nodarījuma kvalificēšanā. Tās ir pazīmes, kas raksturo konkrētā noziedzīgā nodarījuma obligātos četrus elementus – noziedzīgā nodarījuma objektu, objektīvo pusi, subjektu un subjektīvo pusi *(sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013.gada 14.maija lēmums lietā Nr. SKK-39/2013)*.

Vērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa ņem vērā tālāk norādītās procesuālās normas. Kriminālprocesa likuma 128.pantā noteikts, ka pierādījumu ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. Savukārt to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Kriminālprocesa likuma 129.pants noteic, ka pierādījumi ir attiecināmi uz konkrēto kriminālprocesu, ja ziņas par faktiem tieši vai netieši apstiprina kriminālprocesā pierādāmo apstākļu esamību vai neesamību, kā arī citu pierādījumu ticamību vai neticamību, izmantošanas iespējamību vai neiespējamību. Kriminālprocesa likuma 130.pants noteic, ka tikai tās kriminālprocesa laikā iegūtās ziņas par faktiem ir pieļaujams izmantot kā pierādījumus, ja tās iegūtas un procesuāli nostiprinātas šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa, novērtējot iegūtās ziņas par faktiem pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz tiesas izmeklēšanā vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, novērtējusi pierādījumus kā pietiekamus, lai konstatētu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos juridiski nozīmīgos faktus, noskaidrojusi apsūdzētā darbības, nodomu, ņemot vērā, ka apsūdzētais ir noziedzīgā nodarījuma subjekts, atzīst, ka tiesas izmeklēšanā tika izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu un ir konstatējams, ka apsūdzētais izdarīja noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas.

Lietā nepastāv strīds par to, ka laika periodā no 2014.gada decembra līdz 2015.gada februāra beigām apsūdzētais, pirmstiesas izmeklēšanas gaitā precīzi nenoskaidrotos datumos un laikos, nolūkā izdarīt svešas mantas zādzību, mantkārīgu tieksmju vadīts, no pie mājas Nr./adrese/ esošā, cietušajai /pers. B/ piederošā malkas šķūņa, iekļūstot tajā pa caurumu sienā, kas vieno viņa un cietušās šķūņus, vairākās reizēs nolaupīja /pers. B/ piederošo malku kopējā apjomā 7m^3. Apsūdzētais tiesas izmeklēšanā apstiprināja apsūdzībā norādītos noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļus, kā arī tie pierādīti ar lietā iegūtiem un tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem pierādījumiem.

[7] Atzīstot apsūdzētā vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas par pierādītu, noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta 2.daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[7.1] Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta 4.daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas klasificējams, kā smags noziegums.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Tiesa atzīst, ka izdarītā noziedzīgā nodarījuma objekts ir fiziskas personas mantiskās intereses, jo apdraud šīs personu mantas valdījuma, lietojuma un rīcības tiesības. Vienlaicīgi tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

Noziedzīgo nodarījumu veido vairākas savstarpēji saistītas noziedzīgas darbības, kas vērstas uz kopēju mērķi – malkas zādzību. Noziedzīgo nodarījumu rezultātā radīts mantisks zaudējums.

[7.2] Vērtējot ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka apsūdzētā noziedzīgās rīcības rezultātā cietušajai radīts materiāls zaudējums. Cietusī pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 94,00 *euro* apmērā. Līdz sprieduma taisīšanas brīdim kaitējums nav atlīdzināts.

[7.3] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personību, paša apsūdzētā paskaidroto raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā.

Izvērtējot lietā noskaidroto apsūdzētā raksturojošo informāciju un ņemot vērā to, ka apsūdzētais savu vainu atzina un izdarīto nožēlo, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sapratis izdarītā noziedzīgā nodarījuma prettiesiskumu un tā sekas.

[7.4] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

[8] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta 2.daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsodu noteikšanai. Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija paredz sodu ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, un piespiedu darbs ir sabiedrībai būtiski lietderīgāks nekā brīvības atņemšanas sods, piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties.

Tādējādi tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā apsūdzētajam nosakāms pamatsods – piespiedu darbs, iesaistot apsūdzēto sabiedrībai nepieciešamajos darbos, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba brīvajā laikā un bez atlīdzības. Apsūdzētajam izskaidrots, ka ļaunprātīgas piespiedu darba neizpildes gadījumā, piespiedu darbs var tikt aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, šajā kriminālprocesā apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 175.panta 3.daļas soda sankcijā paredzētais sods – piespiedu darbs 240 stundu apmērā.

[9] Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija apsūdzētajam nav piemērojama. Mantas konfiskācija panta sankcijā nav paredzēta kā obligāti piemērojams papildsods. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajam pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

[10] Kriminālprocesa likuma 351.pants paredz, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa 350.panta 1.daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par mantisko zaudējumu.

Cietusī pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 94,00 *euro* apmērā. Apsūdzētais tiesas sēdē pilnībā atzina pieteikto kompensāciju. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtās daļas nosacījumiem, tiesa atzīst, ka pieteiktā mantiskā kompensācija ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[11] Apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – atceļams, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 241.pantam tiesa nekonstatē apstākļus, kas liecinātu, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt **/pers. A/,** personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 240 (divi simti četrdesmit) stundām, bez mantas konfiskācijas.

1. Piedzīt no /pers. A/, personas kods /pers.kods/, par labu /pers. B/ mantiskā kaitējuma kompensāciju 94,00 *euro* apmērā.
2. Drošības līdzekli /pers. A/ – uzturēšanās noteiktā vietā – atcelt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību (protestu) Jēkabpils rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2016.gada 4.jūlijs (pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 490.pantu pilna sprieduma pieejamības datums grozīts no 2016.gada 30.maija uz 2016.gada 4.jūliju).

Tiesnese I.Tumanova